

**Om uitsluitend te dienen
in bestuurszaken**

BEROEP IN Cassatie
Bezoek PB 5-06-2012
1/11

Nr. van het arrest

Nr. Corr. Folio:

Nr. 2012 CO 16 van het parket

Nr. van de griffie

ARREST

Beklaagden 1 tot 4
BEROEP IN CASSATIE
Verworpen op 16 april 2013

Het Hof van Beroep te Brussel, 15de kamer,

zitting houdend in strafzaken, wijst het volgende arrest :

In zake van het Openbaar Ministerie en van :

wonende te

burgerlijke partij,
vertegenwoordigd door meester

advocaat aan de balie van

tegen :

1)	geboren te	op	wonende te
2)	_____	geboren te	op
	wonende te		
3)	geboren te	op	
	wonende te		
4)	geboren te	op	
	wonende te		

beklaagden,
vertegenwoordigd door meester

advocaat aan de balie van

Beklaagd : te de eerste, tweede, derde en vierde, als dader of mededader overeenkomstig art. 66 sw, op een onbepaalde datum tussen 2 september 2009 en 5 november 2009,

A/ Op de percelen gelegen te
= natuurgebied) en (=bosgebied)
Alsook op de percelen gelegen te
en allen eigendom van

In overtreding op artikel 6.1.1. van de Vlaamse Codex ruimtelijke Ordening:
Bepaalde handelingen, werken of wijzigingen te hebben uitgevoerd, voortgezet of in stand gehouden zonder voorafgaande uitdrukkelijke schriftelijke vergunning, hetzij in strijd met de vergunning, hetzij na verval, vernietiging of het verstrijken van de termijn of schorsing van de vergunning meerbepaald: een reliëfwijziging te hebben gedaan, en het hebben gedempt van poelen van de door middel van aarde vermengd met stenen

B/ sedert de beëindiging van de in tenlastelegging A omschreven vermelde werken, minstens tot 13 december 2010, de toestand geschapen door de onder tenlastelegging A vermelde werken, in stand te hebben gehouden

Gezien de hogere beroepen ingesteld op :

- 25 november 2011 door de vier beklaagden en dit tegen alle beschikkingen op burgerlijke en strafrechtelijk gebied;
- 25 november 2011 door de burgerlijke partij tegen de vier beklaagden;
- 28 november 2011 door het openbaar ministerie tegen de vier beklaagden;

tegen een vonnis uitgesproken na tegenspraak door de 16de kamer van de correctionele rechtbank te Leuven d.d. 14 november 2011 dat zegt dat feiten van de tenlasteleggingen in hoofde van elke beklaagde bewezen voorkomen en opgeleverd zijn door één opzet;

Derhalve :

OVER DE STRAFVORDERING

Veroordeelt eerste, tweede, derde en vierde beklaagde iedere voor de hem ten laste gelegde feiten sub A en B samen tot een geldboete van 200 euro met 45 opdecimen gebracht op 1.100 euro of 1 maand vervangende gevangenisstraf met uitstel van tenuitvoerlegging van de geldboete gedurende drie jaar

Legt aan iedere beklaagde een vergoeding op van 31,28 euro en een bijdrage van 25 euro met 45 opdecimen gebracht op 137,50 euro.

Veroordeelt beklaagden hoofdelijk tot de kosten, gemaakt door het Openbaar Ministerie en begroot op 266,86 euro.

OVER DE HERSTELVORDERING:

Veroordeelt eerste, tweede, derde en vierde beklagde in solidum tot een herstelmaatregel, nl. het verwijderen van de aangevulde materialen tot op de oorspronkelijke rivierbedding en dit binnen de 6 maanden vanaf de betekening van het tussen te komen vonnis of nadat het vonnis kracht van gewijsde krijgt.

Zegt voor recht dat beklagden, bij niet uitvoering van de hiervoor bevolen herstelmaatregel binnen voornoemde tijd in het voordeel van de vorderende overheid een dwangsom zal verbeuren van 125 euro per kalenderdag, na betekening van huidig vonnis (art. 1385 bis Ger.W.), met dien verstande dat voormelde termijn ook zonder betekening een aanvang neemt de dag nadat dit vonnis kracht van gewijsde verkrijgt.

Zegt voor recht dat het college van burgemeester en schepenen ambtshalve in de uitvoering van de hierboven bevolen herstelmaatregel kan voorzien, indien deze niet worden uitgevoerd binnen de gestelde termijn.

Zegt voor recht dat dit vonnis dient overgeschreven in de kant van de overschrijving van de titel van verkrijging en wordt ingeschreven in het vergunningsregister.

OVER DE BURGERLIJKE VORDERING:

De eis van de burgerlijke partij is ontvankelijk en gegrond zoals hierna bepaald.

Veroordeelt eerste, tweede, derde en vierde beklagde in solidum tot betaling aan de burgerlijke partij van een som van 750 euro definitief, te vermeerderen met de gerechtelijke intresten en de kosten met inbegrip van de basis rechtsplegingsvergoeding ten belope van 220 euro.

Wijst de burgerlijke partij af van het meer gevorderde van haar eis.

Houdt de uitspraak over de burgerlijke belangen – voor zover zij bestaan – ambtshalve aan.

Gehoord het verslag van voorzitter

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijn vordering.

Gehoord de burgerlijke partij in haar middelen, zoals ter zitting ontwikkeld door meester

Gehoord de beklagden in hun middelen van verdediging, zoals ter zitting ontwikkeld door meester

Gezien de conclusies en stukken van partijen.

Het feit van de tenlastelegging sub A dient heromschreven te worden in die zin dat dient toegevoegd te worden dat het ten laste gelegde misdrijf een inbreuk is van art. 4.2.1. 4° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

Ter zitting van het hof d.d. 26 maart 2012 werden partijen uitgenodigd zich desomtrent te verdedigen.

Door deze heromschrijving wordt hetzelfde feit bedoeld als datgene van de oorspronkelijke tenlastelegging.

De beklaagden betwisten niet werken te hebben uitgevoerd op de desbetreffende percelen maar deze zouden enkel bestaan hebben uit het "verspreiden van teelaarde" (verklaring eerste beklaagde) of "toevoegen van teelaarde" (drie andere beklaagden) en had volgens tweede en derde beklaagde enkel tot doel een kleine verzakking op te vullen zodat het stuk vlakker was.

De beklaagden betwisten inzake enige "ophoping" te hebben uitgevoerd zoals omschreven in het aanvankelijk proces-verbaal.

De eerste beklaagde betreft de pachter van de voormelde percelen en de drie andere beklaagden zijn personen, eveneens landbouwers zijnde, waarop de eerste beklaagde beroep deed om hem te helpen.

Het staat vast dat bij proces-verbaal d.d. 25 november 2011 werd vastgesteld door een bevoegd onspoorinsambtenaar dat een stedenbouwkundige overtreding begaan werd te aan de volgens gewestplan (K.B. 07/11/1978) gelegen deels in natuurgebied en deels in bosgebied meer bepaald werd vastgesteld dat het reliëf van de bodem werd gewijzigd op drie plaatsen:

- de poel gelegen in het bosgebied: een gedeelte van die poel werd opgevuld over een breedte van +/- 15 m en een diepte van +/- 30 m en de ophoping bedroeg minimum 1,2 m;
- de poel gelegen in natuurgebied: deze werd op twee plaatsen opgevuld :
 1. de eerste opvulling werd uitgevoerd over een diepte van +/- 100 m en een breedte van 15 m. De opvulling werd uitgevoerd tot op het grondpeil van het aanpalend terrein en achteraan bovenop deze ophoping werden bijkomende hopen grond afgekapt;
 2. de tweede opvulling werd uitgevoerd over een diepte van +/- 60 m en een breedte van +/- 15 m en de ophoping bedroeg minimum 1,5 m.

Nadien werd bij schrijven d.d. 14 oktober 2010 verduidelijkt dat de inbreuk m.b.t. het perceel nr. ook betrekking had op de percelen met nrs. en gelegen op grondgebied

Art. 6.1.5 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna VCRO genoemd) bepaalt dat het proces-verbaal waarin het stedenbouwmisdrijf wordt vastgesteld geldt tot het bewijs van het tegendeel en dus bindend is voor de strafrechter tot het bewijs van het tegendeel.

Deze bijzondere bewijswaarde tot tegenbewijs geldt alleen voor de persoonlijk door de stedenbouwkundige ambtenaar binnen de perken van zijn bevoegdheidsopdracht gedane materiële zintuiglijke vaststellingen betreffende de bestanddelen van het misdrijf en de ermee verbonden omstandigheden (zie Cass. 16 januari 2001, Arr.

Inzake geldt dit dus ook voor de vaststellingen nopens de plaats en de hoegrootheid van de aangetroffen ophopingen zoals hierboven opgesomd.

Het tegenbewijs inzake kan geleverd worden door alle middelen van recht.

Het hof is van oordeel dat noch de luchtfoto's, zoals voorgebracht door de beklagden, noch de vaststellingen gedaan door de gerechtsdeurwaarder Hendrix op 1 maart 2012, noch enig ander voorgebracht element afbreuk doet aan die bewijswaarde van het aanvankelijk proces-verbaal door effectief het tegenbewijs leveren.

Noch uit de door de beklagden voorgebrachte luchtfoto's, noch uit de door de burgerlijke partij voorgebrachte foto's, kan besloten worden dat er op datum van de tenlastelegging geen ophoping heeft plaatsgevonden.

Hetzelfde geldt voor de voorgebrachte vaststellingen van de gerechtsdeurwaarder d.d. 1 maart 2012.

Integendeel bevinden zich in het aanvankelijk proces-verbaal wel degelijk de nodige foto's die de vastgestelde toestand verduidelijken.

Uit het stuk bijlage 9/1 van het dossier van de burgerlijke partij blijkt dat door de landmeters, als gevolmachtigden van de eerste beklagde, twee documenten werden opgesteld tot aanvraag van een regularisatievergunning voor percelen
en te en voor percelen nrs. en te

Van het eerste werd geen spoor teruggevonden bij en
het tweede, ingediend op 22 juni 2010 bij
resulteerde in een welgering.

Deze aanvraag droeg als voorwerp: "voor het gelijk maken van een perceel waar vroeger de liep (gedeeltelijk opvullen)".

Het hof ziet niet in, indien er enkel sprake was van een "verspreiding van teelaarde met een maximum van 10cm" waarom dan door de eerste beklagde een regularisatievergunning diende aangevraagd te worden voor het "gelijk maken" van de plaats waar vroeger de liep (gedeeltelijk).

Derhalve oordeelt het hof de vier beklaagden schuldig aan de feiten van de tenlasteleggingen stellende dat het tegenbewijs van wat werd vastgesteld in het aanvankelijk proces-verbaal niet geleverd werd en dat het wel degelijk de beklaagden zijn geweest die deze handelingen, aanzienlijke reëlfwijzigingen, uitvoerden nu zij degenen waren die de percelen "bewerkten" en er geen reden is aan te nemen dat dit gebeurde door een derde onbekende.

Het staat tevens vast dat door deze reëlfwijziging de aard van het terrein, waaronder zeker het feitelijk gebruik en het uitzicht, gewijzigd werd.

De constitutieve elementen inzake van de ten laste gelegde misdrijven, in de wettelijke omschrijving ervan, zijn in hoofde van de beklaagden verenigd.

De feiten van de beide tenlasteleggingen zijn in hoofde van de beklaagde de uiting geweest van een zelfde voortgezet en opeenvolgend opzet zodat één straf dient opgelegd, meer bepaald de zwaarste.

De door de eerste rechter opgelegde straf is in hoofde van elk der beklaagden aangepast rekening houdend met de ernst en zwaarwichtigheid van de gepleegde inbreuken en met de asociale persoonlijkheid van elk van hen, die getuigt van gebrek aan respect voor de normen betreffende een goede ruimtelijke orde en het daarmee gepaard gaande algemeen belang.

De door de eerste rechter opgelegde vergoeding van 25 euro dient gebracht te worden, rekening houdend met de opdecimen, op 32,27 euro en de bijdrage op 150 euro.

Bij brief aan de procureur des Konings d.d. 21 mei 2010 werd de herstellvordering geformuleerd, meer bepaald : het herstel in de oorspronkelijke staat namelijk het verwijderen van de aangevulde materialen tot op de oorspronkelijke bedding.

Deze herstellvordering werd tijdig ingesteld, dit is op een ogenblik dat ze gedragen werd door een ontvankelijke strafvordering, zodat dit hof bevoegd is desomtrent uitspraak te doen.

Deze herstellvordering is gegrond nu deze geënt is op de hierboven bewezen verklaarde misdrijven en het herstel beoogt van de door de beklaagden daardoor veroorzaakte schade, waarvan op heden geen bewijs van herstel of regularisatie wordt voorgebracht.

Het bevelen van de herstelmaatregel vereist dat de plaatselijke ordening door het misdrijf geschaad is en dat de maatregel ertoe strekt deze plaatselijke ordening te herstellen.

Het hof moet overeenkomstig artikel 1 Eerste Aanvullend Protocol EVRM nagaan of de vordering van de stedenbouwkundige inspecteur om de afbraak te vorderen, uitsluitend met het oog op een goede ruimtelijke ordening is genomen en moet de vordering die gebaseerd is op motieven die vreemd zijn aan de ruimtelijke

ordering of op een opvatting van een goede ruimtelijke ordening die kennelijk onredelijk is, zonder gevolg laten.

Het hof is van oordeel dat de plaatselijke ordening door het misdrijf geschaad is en, in acht genomen de motieven aangehaald in de vordering van de stedenbouwkundige inspecteur, de herstellvordering niet steunt op motieven die vreemd zijn aan de ruimtelijke ordening of op een opvatting van de goede ruimtelijke ordening die kennelijk onredelijk is.

Het voordeel voor de goede ordening van de ruimte door de uitvoering van de gevorderde werken weegt op tegen de last die er voor de overtreders uit voortvloeit.

Noch het belang dat de gevolgen van het herstel voor de beklagden kan hebben, noch het tijdsverloop doen afbreuk aan de interne wettigheid van de herstellvordering.

Het zijn evenmin elementen die de herstellvorderingen zouden aantasten door machtsoverschrijding of machtsafwendning (zie Cass. 3 maart 2004,

Het blijkt niet dat deze vordering werd genomen met miskennis van enig algemeen beginsel van behoorlijk bestuur of zorgvuldigheidsbeginsel, zij strookt integendeel met de wet.

Het hof is van mening dat deze herstellvordering dient gespecificeerd te worden in die zin dat deze enkel betrekking kan hebben op de drie plaatsen aangeduid op het gevoegd plan bepaald in het aanvankelijk proces-verbaal d.d. 25 november 2009 vermits deze geen betrekking kan hebben op enige andere ophoping of aanvulling van aarde nu het hof daarvoor niet bevoegd is.

Terecht maakt de burgerlijke partij de opmerking dat de ambtshalve uitvoering dient toegekend te worden aan het college van burgemeester en schepenen en van beide gemeenten nu de inbreuk plaatsvonden op zowel het grondgebied van
als van

Ook aan de stedenbouwkundige inspecteur dient de mogelijkheid van een ambtshalve uitvoering te worden voorzien, ook al is deze op dit ogenblik niet betrokken in deze procedure.

De gevorderde en door de eerste rechter voorziene dwangsom per dag vertraging wordt opgelegd nu uit de behandeling van de zaak en het strafdossier blijkt dat er reden is om aan te nemen dat de beklagden niet vrijwillig zullen overgaan tot dat herstel. De op te leggen dwangsom moet hen er toe aanzetten het rechterlijk bevel effectief uit te voeren of te doen uitvoeren binnen de in functie van de omvang van het herstel hierna bepaalde termijn.

De termijn van ZES MAANDEN voor de uitvoering van het herstel komt gepast voor rekening houdend met de aard van de kwestieuze uit te voeren werken.

De burgerlijke partij vordert hoofdzakelijk:

- een provisionele schadevergoeding van 5.000 euro;
- de wegruiming van alle gedumpte gronden en materialen, dit binnen de 180 dagen vanaf de betekening van het tussen te komen arrest;
- onder verbeuring van een dwangsom van 250 euro per dag tot aan de volledige wegruiming van de gedumpte gronden en materialen te rekenen vanaf de 180ste dag na betekening van het tussen te komen arrest;
- te zeggen voor recht dat de wegruiming zal dienen te geschieden overeenkomstig de bepalingen van het Besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de bodemsanering en de bodemkundige bescherming van 14 december 2007;
- te zeggen voor recht dat de bepalingen van art. 173§1 Vlarebo dienen te worden nageleefd en dat de beklagden aan de burgerlijke partij bepaalde, opgesomde, documenten zullen moeten overhandigen onder verbeurte van een dwangsom van 250 euro per dag.

Vooreerst wijst het hof op het feit dat in deze zaak de beklagden enkel vervolgd werden voor stedenbouwkundige inbreuken, meer bepaald de aanzienlijke reliëfwijziging zonder schriftelijke en voorafgaande vergunning, zoals voorzien in art. 4.2.1.4° VCRO en niet voor enige milieu-inbreuk.

Vervolgens eist de burgerlijke partij in feite de wegruiming van alle gedumpte gronden en materialen op de kwetsbare gronden, daar waar het hof enkel gevat is door de voormelde stedenbouwkundige inbreuken die vastgesteld werden op drie verschillende plaatsen, zoals aangewezen in het aanvankelijk proces-verbaal, zodat het hof zich onbevoegd moet verklaren voor het meergevorderde dan het verwijderen van de aangevulde materialen, op de drie voormelde plaatsen, tot op de oorspronkelijke rivierbedding.

Hetzelfde geldt voor de door de burgerlijke partij gevorderde maatregelen nopens de bodemsanering en afgifte van bepaalde documenten, zoals hiervoor uiteengezet.

Nopens de hoegroothed van de gevorderde schadevergoeding argumenteert de burgerlijke partij dat enerzijds de onbekende oorsprong en samenstelling van de gestorte partij verdere bodemsanering niet uitsluit en anderzijds dat door de opvulling de bodem en de oorspronkelijke bodembedekking vernietigd werden en dat het herstel van de specifieke fauna en flora problematisch wordt.

Wat het eerste onderdeel betreft, staat het op vandaag niet vast dat er bodemsanering zal dienen te geschieden naar aanleiding van de reliëfwijziging maar staat wel vast dat deze niet in oorzakelijk verband staat met de ten laste gelegde ophoping zelf maar veeleer met een ophoping met vervuilde afvalstoffen (inbreuk milieuwetgeving), hetgeen inzake niet ten laste wordt gelegd en waarvoor het hof niet bevoegd is.

Wat het tweede onderdeel betreft, kan niet ontkend worden dat de oorspronkelijke bedekking vernietigd is na de uitgevoerde ophopingen en dat hiervoor een schadevergoeding, moreel en materieel vermengd, aan de eigenares van de onroerende goederen dient toegekend te worden van 1.500 euro, bepaald naar billijkheid rekening houdend met de aard en omvang van de inbreuk en de plaatselijke gesteldheid vóór de gepleegde inbreuken.

Het meergevorderde bedrag wordt afgewezen als ongegrond.

Aan de burgerlijke partij wordt geen dwangsom toegekend in geval van niet uitvoering van de gegrond verklaarde publieke rechtsvordering tot herstel nu deze ter vrijwaring van de openbare orde wordt opgelegd en niet ter vrijwaring van het private belang van de burgerlijke partij, hoewel deze ook ten goede kan komen van deze laatste.

Ten onrechte stelt deze partij dat de rechtsplegingsvergoeding, zoals door de eerste rechter toegekend, onjuist is nu haar vordering niet in geld kan worden gewaardeerd en er dus een andere waardebepaling geldt.

Inzake is het hof enkel bevoegd met betrekking tot de gevorderde schadevergoeding, die slechts gegrond verklaard wordt ten belope van 1.500 euro, zodat het basisbedrag van 440 euro per aanleg wordt toegekend.

**OM DEZE REDENEN,
HET HOF,**

RECHTSPREKEND NA TEGENSPRAAK;

Gelet op de in het bestreden vonnis door de eerste rechter aangehaalde wetsartikelen, alsook de wetsbepalingen en artikelen :

- 24 van de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;
- 210 en 211 van het Wetboek van Strafvordering;
- 84 Hypotheekwet;
- 6.2.2 derde lid VCRO;

Verklaart de hogere beroepen ontvankelijk;

Op strafrechtelijk gebied

Bevestigt het bestreden vonnis mits deze wijzigingen dat:

- de vergoeding in hoofde van elk der beklaagde gebracht wordt op 32,27 euro;
- de bijdrage gebracht wordt op 150 euro;

Veroordeelt de beklaagden hoofdelijk in de kosten van hoger beroep begroot op 277,33 euro.

Wat de publieke herstellvordering betreft

Doet het bestreden vonnis teniet en opnieuw rechtsprekend:

Beveelt op vordering van de Gewestelijke Stedenbouwkundige Inspecteur het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand binnen een termijn van ZES MAANDEN, niet zijnde een dwangsomtermijn in de zin van artikel 1385bis Ger.W., door

het verwijderen van de aangevulde materialen op de drie plaatsen aangeduid op het gevoegd plan bepaald in het aanvankelijk proces-verbaal d.d. 25 november 2009 tot op de oorspronkelijke rivierbedding

op de percelen gelegen aan de

en op de percelen gelegen te

eigendom zijnde van

onder verbeurte van een dwangsom van €:

125,00 per dag vertraging;

Zegt voor recht dat de Gewestelijke Stedenbouwkundige Inspecteur en het College van Burgemeester en Schepenen van zowel als in geval het arrest niet vrijwillig wordt uitgevoerd, zelf in de uitvoering ervan kunnen voorzien, kosten hiervan verhaalbaar op beklaagden op vertoon van een kostenstaat begroot en uitvoerbaar verklaard door de beslagrechter.

Verstaat dat deze eindbeslissing op de kant van de overgeschreven dagvaarding ingeschreven wordt op de wijze bepaald in artikel 84 van de hypotheekwet;

Zegt voor recht dat dit arrest zal worden ingeschreven in het register van de vergunningen van overeenkomstig art. 6.2.2 derde lid VCRO.

Wat de burgerlijke vordering betreft

Doet het bestreden vonnis teniet en opnieuw rechtsprekend:

Verklaart zich onbevoegd met betrekking tot de vordering tot overhandiging van documenten, het wegruimen van alle gedumpte gronden en materialen, en het bevel dat de wegruiming dient te geschieden conform het Besluit d.d. 14 december 2007;

Veroordeelt de beklaagden hoofdelijk tot betaling aan van het bedrag van 1.500 (DUIZEND VIJFHONDERD) euro te vermeerderen met de gerechtelijke intrest;

Wijst de vordering voor het overige af;

Veroordeelt de beklaagden hoofdelijk in de kosten van de burgerlijke partij begroot op 440 (VIERHONDERDVEERTIG) euro in eerste aanleg en 440 (VIERHONDERDVEERTIG) euro in graad van beroep.

Aldus uitgesproken in openbare terechtzitting van 21 mei 2012, waar aanwezig waren :

raadsheer d.d. voorzitter,
raadsheer,
plaatsvervangend raadsheer,
advocaat-generaal,
griffier.